

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ
1440 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ.: 12.05.001.004.001
Αρ. Τηλ.: 22601884

29 Μαΐου 2025

Εγκύλιος ΕΕ – «ΕΞ» (30)

Προς Όλο το Τελωνειακό Προσωπικό

Τελωνειακές διαδικασίες εξαγωγής, Έμμεση εξαγωγή και Εμπορεύματα εμπορικού χαρακτήρα

Έχει διαπιστωθεί ότι σε αρκετές περιπτώσεις δεν τηρούνται ορθά οι τελωνειακές διαδικασίες, όπως προβλέπεται στην ενωσιακή τελωνειακή ή/και άλλη νομοθεσία, κατά την εξαγωγή. Σε συνέχεια των Εγκυλίων ΕΕ-«ΕΞ»(25) και ΕΕ-«ΕΞ» (29) ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2020 και 9 Νοεμβρίου 2023, αντίστοιχα, διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

A. Καθεστώς εξαγωγής και υποβολή διασάφησης

Σύμφωνα με το άρθρο 269(1) UCC τα ενωσιακά εμπορεύματα που προορίζονται για έξοδο από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης υπάγονται σε καθεστώς εξαγωγής.

Απαιτείται υποχρεωτικά ηλεκτρονική υποβολή διασάφησης εξαγωγής εμπορευμάτων σε τρίτη χώρα:

(α) όταν τα εμπορεύματα υπόκεινται σε απαγορεύσεις και περιορισμούς, με εξαίρεση: (α) τα εμπορεύματα που διακινούνται ή χρησιμοποιούνται βάσει εντύπου 302 του NATO ή εντύπου 302 της ΕΕ και (β) τα απόβλητα από πλοία. Σχετικό είναι το άρθρο 142(γ) της ΚΕΠ-ΕΤΚ.

(β) όταν τα εμπορεύματα είναι εμπορικού χαρακτήρα και υπερβαίνουν σε αξία ή είναι ίσα των €1.000 ή σε καθαρή μάζα τα 1000 κιλά.

Στα άρθρα 137, 140, 141, 142 της ΚΕΠ-ΕΤΚ διαλαμβάνεται ποια εμπορεύματα διασαφίζονται προφορικά κατά την εξαγωγή τους.

B. Αρμόδιο τελωνείο για την υπαγωγή των εμπορευμάτων στο τελωνειακό καθεστώς της εξαγωγής-Τελωνείο Εξαγωγής

Σύμφωνα με το άρθρο 159(3) του ΕΤΚ, αρμόδιο τελωνείο για την υπαγωγή των εμπορευμάτων σε τελωνειακό καθεστώς είναι το τελωνείο που είναι αρμόδιο για τον χώρο όπου προσκομίστηκαν τα εμπορεύματα, εκτός αν ορίζεται άλλως.

Η διασάφηση εξαγωγής υποβάλλεται στο τελωνείο που είναι αρμόδιο για τον τόπο όπου είναι εγκατεστημένος ο εξαγωγέας ή στο τελωνείο στο οποίο συσκευάζονται ή φορτώνονται τα

ΟΑΒ

εμπορεύματα για εξαγωγή εκτός της ΕΕ . Στο άρθρο 221 της ΕΠ-ΕΤΚ καθορίζονται όλες οι περιπτώσεις καθορισμού του τελωνείου εξαγωγής.

Οι λειτουργοί του Γραφείου Εξαγωγών θα πρέπει, όπου διαπιστώνεται ότι οι διασαφήσεις δεν υποβλήθηκαν ορθά ή/και δεν ακολουθήθηκαν ορθά οι τελωνειακές διαδικασίες να προβαίνουν στις απαραίτητες ενέργειες και να υποδεικνύουν στους διασαφηστές την ορθή διαδικασία. Επίσης θα πρέπει να ελέγχεται, ότι δηλώνεται ορθά το τελωνείο εξόδου σε κάθε περίπτωση, ως πιο κάτω, καθώς και τα λοιπά πεδία δεδομένων μιας διασάφησης.

Γ. Τελωνείο εξόδου

Το καθεστώς εξαγωγής ολοκληρώνεται με την έξοδο των εμπορευμάτων από το ενωσιακό τελωνειακό έδαφος και ο προσδιορισμός του τελωνείου εξόδου είναι ουσιαστικός για την ολοκλήρωση των τελωνειακών διατυπώσεων και τη γρηγορότερη διεκπεραίωση της διαδικασίας εξαγωγής.

Ο γενικός κανόνας ορίζει ότι το τελωνείο εξόδου είναι το τελευταίο τελωνείο πριν τα εμπορεύματα εγκαταλείψουν το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ [Άρθρο 329(1) της ΕΠ-ΕΤΚ] και στην περίπτωση θαλάσσιας και αεροπορικής μεταφοράς, το τελωνείο εξόδου είναι το τελωνείο που είναι αρμόδιο για τον τόπο όπου τα εμπορεύματα φορτώνονται στο μέσο μεταφοράς με το οποίο θα μεταφερθούν σε έναν προορισμό εκτός του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ, ανεξάρτητα εάν το πλοίο ή το αεροσκάφος θα σταματήσει σε επόμενους λιμένες ή αερολιμένες εντός της ΕΕ. Στα άρθρα 329(2)-329(7) της ΕΠ-ΕΤΚ καθορίζονται οι εξαιρέσεις από τον γενικό κανόνα.

Η διαδικασία εξαρτάται από τις λεπτομέρειες της διαδρομής της κάθε αποστολής εξαγωγής δηλαδή εάν η διαδρομή θα είναι αποκλειστικά αεροπορική ή θαλάσσια ή θα είναι συνδυασμός με οδική (βλ. παράγραφος Δ πιο κάτω). Ο εξαγωγέας έχοντας γνώση των μέσων μεταφοράς και της διαδρομής που θα ακολουθηθεί για μεταφορά των εμπορευμάτων στον παραλήπτη στην τρίτη χώρα προορισμού πρέπει να επιλέγει το τελωνείο εξόδου ανάλογα με το εδάφιο ή/και την παράγραφο του άρθρου 329 της ΕΠ-ΕΤΚ που καθορίζει το τελωνείο εξόδου για κάθε περίπτωση και να συμπληρώνει προσεκτικά στο σύστημα εξαγωγών το πεδίο δεδομένων «τελωνείο εξόδου» 17 01 000 000 και 17 01 000 001, της διασάφησης εξαγωγής ή επανεξαγωγής.

Με την ολοκλήρωση των διατυπώσεων εξαγωγής τα ενωσιακά εμπορεύματα καθίστανται μη ενωσιακά.

Δ. Έμμεση Εξαγωγή και καθορισμός τελωνείου εξόδου

Η έμμεση εξαγωγή ορίζεται ως η εξαγωγή εμπορευμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) μέσω άλλου κράτους μέλους. Έχει παρατηρηθεί ότι σε αυτές τις περιπτώσεις υπάρχει προβληματισμός ή/και δεν δηλώνεται ορθά το τελωνείο εξόδου.

Σενάριο διαδρομής: Τα εμπορεύματα που συνοδεύονται από επιβάτη μεταφέρονται αεροπορικώς από Λάρνακα προς Άμστερνταμ, μέσω Αθήνας και από εκεί οδικώς μέχρι τη Γαλλία και ακολούθως στο HB. Συνεπώς, τα εμπορεύματα, εγκαταλείπουν το έδαφος της Ένωσης στην Γαλλία.

Καθορισμός τελωνείου εξόδου στην έμμεση εξαγωγή

Εναπόκειται στον εξαγωγέα να αποφασίσει ποια **εναλλακτική** θα ακολουθήσει και ποιες θα είναι οι ορθές απαραίτητες τελωνειακές διαδικασίες, ανάλογα με τη διαδρομή των εμπορευμάτων.

Εναλλακτική 1: Υποβάλλεται διασάφηση στην Κύπρο και καθορίζεται το τελωνειακό γραφείο εξόδου, σύμφωνα με το άρθρο 329(1) του UCC-ΙΑ, ήτοι η Γαλλία. Η Γαλλία θα πιστοποιήσει την εξαγωγή (προς HB) και όχι η Κύπρος.

Άρθρο 329(1)

“1. Πλην των περιπτώσεων εφαρμογής των παραγράφων 2 έως 7, τελωνείο εξόδου είναι το τελωνείο που είναι αρμόδιο για τον τόπο όπου τα εμπορεύματα εγκαταλείπουν το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης με προορισμό εκτός του εν λόγω εδάφους.”

Εναλλακτική 2: Υποβάλλεται διασάφηση στην Κύπρο και καθορίζεται το τελωνειακό γραφείο εξόδου σύμφωνα με το άρθρο 329(6)(α) του UCC-ΙΑ. Συνεπώς, η Κύπρος (π.χ. CY000440-Αεροδρόμιο Λάρνακας) θα είναι το γραφείο εξόδου στην υποβληθείσα διασάφηση και θα είναι και υπεύθυνη για την πιστοποίηση της εξαγωγής και διεκπεραίωση της διασάφησης. Πρόσθετα, θα πρέπει να εφαρμοστεί η διαδικασία εσωτερικής διαμετακόμισης T2 (Κύπρος – HB) μέσω NCTS, εφόσον η διακίνηση εντός της ΕΕ θα γίνει και με χερσαία μέσα μεταφοράς και επειδή το τελωνείο προορισμού (HB) βρίσκεται σε χώρα κοινής διαμετακόμισης. Με την κίνηση T2, η οποία θα εκκινήσει από την Κύπρο και θα κλείσει στο HB, απαιτείται σύσταση εγγύησης. Έτσι ολοκληρώνονται όλες οι τελωνειακές διατυπώσεις/διαδικασίες στο ίδιο τελωνειακό γραφείο.

Άρθρο 329(6)

«6. Όταν, κατόπιν παράδοσης για εξαγωγή, τα εμπορεύματα υπάγονται σε καθεστώς διαμετακόμισης εκτός του καθεστώτος εξωτερικής διαμετακόμισης, τελωνείο εξόδου είναι το τελωνείο αναχώρησης της πράξης διαμετακόμισης, εφόσον πληρούται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) το τελωνείο προορισμού της πράξης διαμετακόμισης βρίσκεται σε χώρα κοινής διαμετακόμισης;

β) το τελωνείο προορισμού της πράξης διαμετακόμισης βρίσκεται στα σύνορα του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης και τα εμπορεύματα εξέρχονται από το εν λόγω τελωνειακό έδαφος μετά τη διέλευσή τους από χώρα ή έδαφος εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.»

E. Εμπορεύματα εμπορικού χαρακτήρα

Έχει παρατηρηθεί ότι «εμπορεύματα εμπορικού χαρακτήρα», που εμπεριέχονται στις προσωπικές αποσκευές των επιβατών, λανθασμένα εκλαμβάνονται ως «εμπορεύματα χωρίς εμπορικό χαρακτήρα» και δεν εφαρμόζονται ορθά οι τελωνειακές διαδικασίες, τόσο στην εισαγωγή όσο και στην εξαγωγή. Τα «εμπορεύματα χωρίς εμπορικό χαρακτήρα» ορίζονται στο άρθρο 1(21) της ΚΕΠ-ΕΤΚ:

Άρθρο 1(21)

«εμπορεύματα χωρίς εμπορικό χαρακτήρα»:

α) εμπορεύματα που περιέχονται σε αποστολές και αποστέλλονται από ιδιώτη σε ιδιώτη, εφόσον οι αποστολές αυτές:

- i) έχουν ευκαιριακό χαρακτήρα,
- ii) περιέχουν αποκλειστικά εμπορεύματα τα οποία προορίζονται για προσωπική χρήση του παραλήπτη ή της οικογενείας του και για τα οποία, λόγω της φύσης ή της ποσότητά τους, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι πρόκειται για εμπορεύματα χωρίς εμπορικό χαρακτήρα, και
- iii) πραγματοποιούνται από τον αποστολέα προς τον παραλήπτη χωρίς οποιασδήποτε μορφής πληρωμής.

β) εμπορεύματα που περιέχονται στις προσωπικές αποσκευές των ταξιδιωτών, εφόσον:

- i) έχουν ευκαιριακό χαρακτήρα, και
- ii) αφορούν αποκλειστικά εμπορεύματα τα οποία προορίζονται για την προσωπική ή οικογενειακή χρήση των ταξιδιωτών ή προορίζονται για να προσφερθούν ως δώρα· και για τα οποία, από τη φύση τους ή την ποσότητά τους, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η εισαγωγή τους ή η εξαγωγή τους δεν έχει εμπορικό χαρακτήρα·

Για παράδειγμα υπήρξαν περιπτώσεις στις οποίες, στη διασάφηση εξαγωγής (έμμεση εξαγωγή) ζώων συντροφιάς (εμπορικού χαρακτήρα), με τη συνοδεία επιβάτη, όπου το τελωνείο εξόδου καθορίζόταν λανθασμένα ή/και δεν γίνονταν οι πρόσθετες τελωνειακές διαδικασίες για τη χερσαία μεταφορά, όπως προνοείται στην Παράγραφο Δ πτο πάνω, καθώς συνάδελφοι του Γραφείου Εξαγωγής/Εξόδου θεωρούσαν ότι πρόκειται για εμπορεύματα χωρίς εμπορικό χαρακτήρα ή/και ότι

επρόκειτο για προσωπική εξαγωγή (χωρίς εμπορικό χαρακτήρα). Όμως, από τα συνοδευτικά έγγραφα και τη διασάφηση εξαγωγής ήταν προφανές ότι επρόκειτο για εμπορεύματα εμπορικού χαρακτήρα, στα πλαίσια αγοραπωλησίας, από νομικό πρόσωπο σε νομικό πρόσωπο και μάλιστα απαιτούνταν φορτωτικά έγγραφα [αποστολή των ζώων συντροφιάς ως φορτίο (cargo)], καθώς επρόκειτο για ποσότητα ζώων συντροφιάς, πέραν της μέγιστης ποσότητας που επέτρεπαν οι εταιρείες επιγειας εξυπηρέτησης (handling agents), λόγω περιορισμών που τίθενται στον μέγιστο αριθμό κατοικίδιων/ζώων που μπορούν να ταξιδέψουν μαζί με τον ιδιοκτήτη ή άλλο εξουσιοδοτημένο επιβάτη σε μία πτήση π.χ. όταν ο αριθμός υπερβαίνει τα πέντε (5), ανάλογα με την εταιρεία.

Συνεπώς, διευκρινίζεται ότι μία λανθασμένη εκτίμηση στη διαπίστωση του «χαρακτήρα των εμπορευμάτων», συνεπάγεται την μη εφαρμογή των ορθών τελωνειακών διατυπώσεων, σύμφωνα με την παράγραφο Α της παρούσας Εγκυκλίου, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων (όταν πρόκειται για εισαγωγή) και τη μη τήρηση της ενωσιακής νομοθεσίας κατά την εισαγωγή και εξαγωγή.

ΣΤ. Αίτηση επίβλεψης/υπερωριακής απασχόλησης κατά την επιβίβαση/αποβίβαση επιβατών

Τέλος, διευκρινίζεται ότι, σύμφωνα με την ΚΔΠ 180/2016, Κανονισμός 4(α), δεν καταβάλλονται τέλη επίβλεψης/ υπερωρίας για εργασία που έχει σχέση με την επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών στα Αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου. Συνεπώς, όταν πρόκειται για εμπορεύματα που συνοδεύουν επιβάτες, σε οιονδήποτε χώρο/πύλη των αεροδρομίων που εμπίπτει στους τελωνειακούς περιβόλους, σύμφωνα με τα άρθρα 8, 9 και 12 του περί Τελωνειακού Κώδικα Νόμου αρ. 95(I)/2004 και την ΚΔΠ 384/2004, δεν καταβάλλονται τέλη επίβλεψης/υπερωρίας.

Όταν τα εμπορεύματα δεν συνοδεύονται από τον επιβάτη, αλλά αποστέλλονται ως φορτίο (cargo), όπου απαιτείται (βλ. ενέργειες στο Γραφείο Εξόδου/Reporting Office) επιβάλλονται τέλη επίβλεψης/υπερωρίας, σύμφωνα με τις σχετικές ΚΔΠ 180/2016, 395/2022 και 396/2022.

Μάρη Χαραλάμπους-Κληριώτου
για Αν. Διευθυντή
Τμήματος Τελωνείων

- Κοιν.: - Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο: chamber@ccci.org.cy,
secgen@ccci.org.cy, maria@ccci.org.cy
- Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λευκωσίας: ncci@ccci.org.cy, Chryso@ccci.org.cy
 - Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λεμεσού: info@limassolchamber.eu
 - Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αμμοχώστου: info@famagustachamber.org.cy
 - Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λάρνακας: lcci@spidernet.com.cy
 - Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πάφου: info@pcci.org.cy
 - Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου: info@oeb.org.cy
 - Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου: info@csa-cy.org
 - Σύνδεσμο Ναυτικών Πρακτόρων και Διαμεταφορέων Κύπρου: chamberf@cytanet.com.cy
 - Παγκύπρια Ένωση Εκτελωνιστών και Διαμεταφορέων: aacf@cytanet.com.cy
 - Σύνδεσμο Τελωνειακών Πρακτόρων Κύπρου: custombrokerassociation@cytanet.com.cy
 - Σύνδεσμος Διεθνών Διαμεταφορέων Κύπρου: forwarders@cytanet.com.cy
 - Τελωνειακοί Πράκτορες: aacf@cytanet.com.cy
 - Σύνδεσμος Γενικών Αποθηκών Κύπρου: chamberf@cytanet.com.cy
 - Σύνδεσμος Προμηθευτών Πλοίων Κύπρου: info@famagustachamber.org.cy
 - Αρχή Λιμένων Κύπρου: cpa@cpa.gov.cy
 - Παγκύπρια Οργάνωση Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών: ponekcy@cytanet.com.cy
 - Υπεύθυνο Ιστοσελίδας Τμήματος Τελωνείων